

Jakso 6: Miksi kaupunkeihin halutaan älyä?

[00:00:01] Aalto-yliopiston podcast.

Risto Sarvas [00:00:08]: Mitä älykäs kaupunki on sinulle viimeksi tehnyt, Johanna?

Johanna Ylipulli [00:00:12]: No älykäs kaupunki luultavasti auttoi minua pääsemään tänne kotoa. Koska katsoin HSL:n sovelluksesta, että miten pääsen tänne kaikkein sujuvimmin. Sitten vielä lisäksi Google Mapsista, että missä tämä studio on, ja mikä tänne on kätevin reitti.

[musiikkia 00:00:28]

Risto Sarvas [00:00:40]: Tämä on siis Kahvit Näppiksellä, Aalto-yliopiston tietotekniikan laitoksen podcast. Tässä ohjelmassa kysymme, mitä teknologia voi opettaa meille maailmasta, ihmissuhteista, ja itsestämme.

[musiikkia 00:00:53]

Risto Sarvas [00:00:55]: Minä olen Risto Sarvas. Minun vieraanani tänään on kulttuuriantropologi Johanna Ylipulli. Joka muunmuassa tutkii sitä, millainen olisi digitaalisesti tasa-arvoinen älykaupunki. Ja millaisia digitaalisia todellisuuksia me ihmiset elämme, ja miten me koemme sen tekniikan. Tervetuloa mukaan, Johanna.

Johanna Ylipulli [00:01:12]: Kiitos, kiitos.

Risto Sarvas [00:01:15]: Sinä olet kulttuuriantropologi. Ja me olemme tietotekniikan podcastissa. Niin otetaan varmistava kysymys meille yleisön puolesta. Mitä tekee kulttuuriantropologi?

Johanna Ylipulli [00:01:27]: Kulttuuriantropologi on ensinnäkin ihmistieteilijä. Eli antropologit tutkivat ihmisiä, ja ihmisiä erityisesti kulttuurisen ja sosiaalisen todellisuuden osina. Eli antropologi ottaa aina huomioon sen kontekstin, jossa ihmiset elävät, kokevat, ja toimivat.

Risto Sarvas [00:01:52]: Mitä sitten teet täällä tietotekniikan parissa? Mitä kulttuuriantropologi täällä tekee? Oletko eksynyt?

Johanna Ylipulli [00:01:58]: Tavallaan kyllä. Ja se on suht pitkä tarina. Ja se, että miksi olen nimenomaan päätenyt tutkimaan tietotekniikkaa, ja digitaalista teknologiaa, sen roolia ihmiselämässä, se on luultavasti se, että sillä on niin iso rooli ihmisten elämässä nykyisin. Ja kuitenkin kun en ole enää aivan nuori, niin olen kuitenkin nähnyt ja kokenut ne ajat, kun soiteltiin lankapuhelimella, ja piti puhelinluettelon kautta katsoa, että missä jokin paikka on. Olen kokenut sen digitaalisen murroksen, ja internetin tulon, ja kaiken sen. Ja se on minusta

niin jopa vallankumouksellinen asia ihmiskunnan historiassa. Että se on varmasti yksi syy, miksi olen halunnut tutkia juuri teknologiaa.

Risto Sarvas [00:02:55]: Se mitä olet päätenyt tutkimaan on kaupunki ja älykaupungit. Mutta ennen kuin menemme älykaupunkiin, niin kerro minulle vastaus yksinkertaiseen kysymykseen, Johanna. Mikä on kaupunki?

Johanna Ylipulli [00:03:08]: Joo, se onkin todella yksinkertainen kysymys. Kaupunkihan on virallisten määritelmien mukaan ihmisten asutuskeskittymä, jossa on jokin tietynlainen asukastiheys. Eli riittävästi ihmisiä on pakkautunut samaan paikkaan asumaan. Se on se kaupungin luultavasti tyypillisin määritelmä. Mutta mikä se pitää olla se tiheys, niin siihen on monenlaista määritelmää olemassa. Ja luultavasti suht monen kansainvälisen määritelmän mukaan meillä Suomessa ei paljoa kaupunkeja olisi. Täällä kaupungit monesti tупpaavat olemaan suht laajalle alueelle levinneitä. Mikä on tietysti loogista, koska täällä läänejä riittää.

Risto Sarvas [00:03:57]: Niin, siihen tulee niin monia ulottuvuuksia. Minullakin tuli mieleen tuosta kun sanoit, että onneksi saamme, onko se sitten Suomen valtio vai jokin taho, joka määrää, että tuo on nyt kaupunki. Että ei tarvitse kysyä lupaa ulkopuolelta. Kaupunki on myöskin byrokraattinen asia, eikö niin?

Johanna Ylipulli [00:04:12]: Joo, ehdottomasti kaupunki on myös hallinnollinen yksikkö.

Risto Sarvas [00:04:17]: Mitä se sitten sille kaupungin asukkaalle on? En minäkään tänä aamuna ole herännyt ja ehkä ajatellut hallinnollista yksikköä. Mutta mikä se on kaupunkilaiselle sitten?

Johanna Ylipulli [00:04:28]: No kaupunki kaupunkilaiselle, se on tietenkin tietynlainen eletty ja koettu ympäristö, jossa se kaupunkilainen toimii ja pyrkii toteuttamaan omia päämääriään. Ja kaupunki on myös tietysti esteettinen paikka.

Risto Sarvas [00:04:47]: Mitä se tarkoittaa?

Johanna Ylipulli [00:04:49]: Minulle se ainakin liittyy juuri siihen kokemukseen. Että miltä se ympäristö näyttää ja tuntuu ja tuoksuu.

Risto Sarvas [00:04:58]: Niin varmasti. Ihminen tietää että onko hän kaupungissa, ja milloin hän ei ole kaupungissa.

Johanna Ylipulli [00:05:03]: Ja tietenkin kaupunkilaiselle on sellainen paikka, jossa on paljon kanssaihmiä.

Risto Sarvas [00:05:08]: Mutta miten nyt kun digi on tullut, 20, 30 vuotta, hieman laskentatavasta riippuen. Niin miten se meidän kokemuksemme kaupungista on sitten muuttunut?

Johanna Ylipulli [00:05:17]: No kaupunkihan koetaan nykyään todella pitkälle tämän digitaalisen teknologian kautta. Eli jos konkreettisesti miettii, niin kaupunki koetaan näiden näyttöjen läpi oikeastaan. Ja erilaisten sovellusten kautta. Nyt jos vaikka miettii minun matkaani kotoa tänne studiolle, niin niillä sovelluksilla, HSL:n sovelluksella ja Google Mapsilla, oli suht vahva rooli sen määrittämisessä, että miten koin sen matkan, ja mitä liikennevälinettä käytin, ja mitä reittiä tänne tulin. Ja joskus tuntuu, että kaupunki koetaan näyttöjen läpi hyvin konkreettissakin mielessä. Ihmiset tuolla kävellessään tuijottaa koko ajan älypuhelintaan, eivätkä välttämättä kiinnitä siihen ympäristöön sitten niin paljon huomiota. Ja sitten tietenkin kaikki mahdolliset sovellukset, jotka suosittelevat esimerkiksi jotakin ravintolaa, tapahtumaa, tai mitä tahansa. Tai sosiaalisen median sovellus. Niin nehan vaikuttavat siihen, että mitä me teemme, mihin ravintolaan menemme syömään. Niillä on paljon valtaa.

Risto Sarvas [00:06:32]: Minulla tulee mieleen juuri sellainen minkä itsekin tässä kymmenien vuosien varrella olen huomannut, on taksikuskit, jotka ovat kaupungin keskeinen ammatti siitä, että kuinka... Ainakin paljon nuorempana oli sellainen tunne, että he oikeasti tiesivät, kun sanoo mihin menee. Ja he olivat opetelleet kaupungin ulkoa. Nykyään taksikuskit nimenomaan karttasovelluksen kautta näkevät ja kokevat ne paikat.

Johanna Ylipulli [00:06:58]: Joo, tuo on täysin totta.

Risto Sarvas [00:06:59]: Mikä sitten on se älykaupunki? Mitä sillä yleensä tarkoitetaan?

Johanna Ylipulli [00:07:05]: No, luultavasti kaikista yksinkertaisemmin sanottuna älykaupunki on kaupunki, jota yritetään parantaa uuden teknologian avulla. Sinälläänhän älykaupunkiagenda on kansainvälinen kaupunkien kehitysagenda, jossa se idea on, että juuri tällaisen ICT:n, informaatio- ja kommunikaatioteknologian avulla, kaupunkeja ja kaikkia kaupunkien toimintoja pystytään optimoimaan. Ja ratkaisemaan myös monia sellaisia ongelmia, mitä kaupunkeihin ja kaupungistumiseen liittyy. Kuten nyt kaikista yksinkertaisemmin liikennemuutokset. Että pystyisimme liikettä tai ihmisten reittejä ohjailemaan. Optimoimaan teknologian kautta.

Risto Sarvas [00:07:57]: Mutta sitten toisaalta samaan aikaan, äsken puhuimme että sitten kaupalliset sovellukset määrittelevät meidän kokemustamme kaupungista. Oli se Google Maps, tai jokin ravintoloiden suosituspalvelu.

Johanna Ylipulli [00:08:08]: Kyllä.

Risto Sarvas [00:08:09]: Mistä nämä tulevat? Onko tämä keskitetysti hallinnoitua tämä älykaupunkien rakentaminen?

Johanna Ylipulli [00:08:16]: No ei se ole. Sitä ovat suht monet eri tahot tuolla maailmalla markkinoineet. Mutta yksi keskeinen taho, joka on vienyt sitä älykaupunkiajattelua ja -kehitystä paljon eteenpäin, on suuryritykset. Esimerkiksi Google yhtenä, joka on tarjonnut jopa tällaisia kokonaisvaltaisia älykaupunkiratkaisuja kaupungeille. Jotka sitten tarkoittavat sitä, että sinne kaupungin rakenteisiin, kaupungin infrastruktuuriin upotetaan kaikenlaista teknologiaa, joka jatkuvasti kerää dataa, tietoa siitä kaupungista, mitä siellä tapahtuu, mitä

ihmiset siellä tekevät. Eli tietoa kaupungista ja myöskin sen asukkaista. Ja sitten sitä tietoa voidaan eri tavalla prosessoida, ja sen kautta saada sellainen kokonaisvaltainen käsitys siitä, että mitä siellä kaupungissa on meneillään. Ja myöskin vaikuttaa juuri siihen ihmisten toimintaan. Ja kaikkeen tällaiseen että reagoi tavallaan siihen dataan. Että itse asiassa älykaupungin voi myös ajatella myös niin, että se on valtava esineiden internet. Eli kaikki on teknologisesti yhteydessä kaikkeen. Ja kaikesta koko ajan tuotetaan reaaliaikaista dataa.

Risto Sarvas [00:09:39]: Onko meillä älykaupunkeja maailmalla?

Johanna Ylipulli [00:09:43]: On. Luultavasti kaikista tunnetuimmat, ja ehkä varhaisimmat esimerkit älykaupungeista on rakennettu tuonne Aasiaan. Esimerkiksi Etelä-Koreasta löytyy tällainen Songdo City, joka on hyvin teknologialähtöisesti rakennettu älykaupunki. Eli on ehkä suht yksisilmäisestäkin ajateltu, että kun me vain tätä teknologiaa ymppäämme tänne joka paikkaan, niin tästä tulee aivan mahtava paikka sitten asua ja elää. Mutta ei se tietenkään aivan niin mene. Songdo on myös sellainen esimerkki, jota on kritisoitu todella paljon. Se on hyvin tyhjä ja sieluton paikka. Ja itse asiassa ihmiset eivät pidä yhtään siellä asua. Tietyt jutut toimivat, kuten jätehuolto ja tällainen, ne on juuri optimoitu sen teknologian avulla huippuunsa. Mutta ei se muuten ole niin miellyttävä paikka tai ympäristö. Tämä Songdo on sellainen älykaupunki, joka on rakennettu ikään kuin tyhjästä, tämän älykaupunki-idean pohjalta. Ja näitä tuolla maailmalla jonkin verran on. Mutta sitten erityisesti ehkä Euroopassa sitä älykaupunkiajatusta on pyritty suht vahvasti tuomaan tällaisten vanhojen tai olemassa olevien kaupunkien päälle. Miten näitä kaupunkeja saataisiin jotenkin muokattua tällaisiksi älykaupungeiksi. Amsterdam on suht tunnettu esimerkki, ja myöskin Barcelona. Suomessakin melkein kaikki suuret kaupungit ovat ainakin jossain määrin kiinnostuneita tuosta älykaupunkiajatuksesta. Ja ovat esimerkiksi tiettyjä kaupungin alueita lähteneet kehittämään tämän älykaupunkiajatuksen perusteella. Helsingissä on esimerkiksi fiksi Kalasatama, jossa on toteutettu ainakin joitakin älykaupunkiin liittyviä asioita.

[musiikkia 00:11:48]

Risto Sarvas [00:12:02]: Ovatko nämä kaupungit sitten tyhmiä kaupunkeja, joihin tuodaan kaikki nämä sensorit sun muut? Miten tässä älykaupunkikeskustelussa se äly oikein tarkoittaa? Onko se tyhmä kaupunki? Ovatko ne kansalaiset tyhmiä? Vai käydäänkö tätä keskustelua?

Johanna Ylipulli [00:12:18]: On sitä käyty, ja on itse asiassa suht paljon sellaista tieteellistäkin kirjoittelua tai tutkimusta siitä, että itse asiassa pitäisi keskittyä enemmän älykäs kansalainen tai kaupunkilainen -käsitteeseen, että se äly on itse asiassa siellä ihmisissä, eikä niissä teknologioissa. Mutta tuo on kyllä hyvä kysymys, että ovatko ne kaupungit sitten entuudestaan jollain tavalla tyhmiä. Ehkä siihen tietyllä tavalla liittyy tuollainen ajattelu siihen koko älykaupunkiagendaan, tai voi ehkä puhua jopa älykaupunki-ideologiasta. Pyritään tuomaan sellaista ajattelua, että kaupungit tosiaan ovat jollain tavalla tyhmiä, toimivat hyvin tyhmästi. Meillä on teknologia, joka mahdollistaa sitten kaiken valvomisen ja hallinnoinnin ja kaiken optimoinnin äärimmilleen. Älykaupunkiajattelua on myös paljon kritisoitu siitä, että se esittää ikään kuin tällaisen todella yksinkertaisen ratkaisun todella monimutkaisiin ongelmiin. Eivät kaikki kaupungin ja kaupungillistumisen

ongelmat ratkea vain sillä, että joka paikkaan tuutataan sensoreita ja kameroita. Että ne kaupungin ongelmat vaativat paljon monipuolisempaa lähestymistapaa.

Risto Sarvas [00:13:45]: Mitä kaupungin ongelmat ovat? Mitkä ne ovat mitä sitten yritetään, oli se älyllä tai muilla keinoilla, mutta mitkä ovat tyypillisimmät länsimaalaisten, eurooppalaisten kaupungien, ongelmat?

Johanna Ylipulli [00:13:56]: No luultavasti nuo ruuhkat. Ja liikenteen päästöt. Ne ovat yksi iso ongelma. Muita keskeisiä ongelmia ovat luultavasti segregatio, eli kaupungit jakautuvat hyväosaisten ja huono-osaisten alueisiin. Asuntojen tai asumisen hinta on varmasti myös yksi. Monenlaiset tällaiset kestävän kehityksen eri aspekteihin liittyvät ongelmat ovat itse asiassa kaupunkien ongelmia. Eli on tällaisia sosiaaliseen puoleen, talouteen, ja ympäristöön liittyviä ongelmia. Yleisellä tasolla.

Risto Sarvas [00:14:47]: Missä vaiheessa, tai minkä takia... Sinäkin olet tutkimuksessasi käsitellyt ja käynyt läpi, minkä takia nämä älykaupungit ovat tasa-arvo-ongelma, mikä siinä on taustalla?

Johanna Ylipulli [00:14:59]: Joo, tasa-arvo-ongelma todella monesta näkökulmasta. Eli jos lähdetään aivan siitä yksittäisen ihmisen näkökulmasta liikkeelle, niin ajatuksena tietenkin on, että ihmiset voisivat myös osallistua jollakin tavalla tämän älykaupungin toimintoihin käyttämällä erilaisia sovelluksia ja teknologioita, mitä se älykaupunki tarjoaa. Mutta onko kaikilla ihmisillä käytettävissä sellaisia päätelaitteita, millä näitä älykaupunkipalveluita voidaan käyttää. Ja onko kaikilla ihmisillä taitoa käyttää niitä. Niin se on ainakin yksi tasa-arvokysymys. Sitten on alueelliseen tasa-arvoon liittyviä kysymyksiä. Eli jos rakennetaan huippuälykaupunkialueita kaupungin sisälle, jotka tarjoavat erityisiä palveluja ja mahdollisuuksia niille kaikille siellä alueella asuville ihmisille. Niin onko kaikille mahdollisuutta sitten tasa-arvoisesti muuttaa niille alueille, vai onko siellä asuntojen hinnat sitten niin kalliita, että ei sinne pakkaudu kuin valmiiksi hyväosaiset, jotka sitten vielä pääsevät osalliseksi näihin paranneltuihin palveluihin. Sitten on tietenkin tähän datan keräämiseen ja prosessointiin liittyvät ongelmat. Eli ei puhuta pelkästään epätasa-arvosta erilaisten ihmisten välillä, vaan puhutaan epätasa-arvosta ja valtaepätasapainosta ihmisten ja niiden instituutioiden tai yritysten välillä, jotka keräävät ja prosessoivat sitä dataa. Koska se, että jos sinulla on valta kerätä ja prosessoida sitä dataa ihmisistä, erilaisten algoritmien tai tekoälyn avulla, niin sinulla on hyvin merkittävää tietoa ja ymmärrystä käsissäsi, jota voi sitten käyttää monenlaisiin asioihin. Sitä voi käyttää tietenkin kohdennettuun markkinointiin ja tällaiseen, mutta myös mielipidevaikuttamiseen. Ja vaikuttamiseen esimerkiksi ihmisten poliittiseen kantaan, ja kaikkeen tällaiseen. Yksinkertaisesti sanottuna data on tietoa, ja tieto on valtaa. Ja tällä hetkellä se tieto ja valta kasaantuvat tietyille tahoille, jotka sitä dataa keräävät ja käsittelevät. Ja ne tahot eivät ole tavallisia ihmisiä.

Risto Sarvas [00:17:44]: Joo. Ja tulee juuri mieleen, Google on tässä tärkeänä. Että tekee tietääkseni todella paljon myös palveluja kaupungille. Erityisesti rakentaa heille ilmaisia palveluja kaupunkisuunnitteluun tai osallistamiseen. Mutta viitaten siihen mitä sanoit, niin se ei ole täysin ilmaista. Se hinta mikä siitä maksetaan on tietysti se, että se data kulkee heidän servereidensä ja muiden kautta. Joita se kaupunki käyttää pyyteettömästi.

Johanna Ylipulli [00:18:10]: Kyllä, joo.

Risto Sarvas [00:18:11]: Palaan tuohon aikaisempaan. Taustalla on vahva ideologia, että kaupunkilaisen kuitenkin pitäisi pystyä osallistumaan siihen hommaan. Kaupunkihan on, ainakin länsimaissa, hallinnollinen yksikkö joka on demokratialla toimiva.

Johanna Ylipulli [00:18:25]: Kyllä.

Risto Sarvas [00:18:25]: Niin mitä näet tiettyjä ideologioita, jotka siellä älykaupunki, sen rivien välissä kulkee kun tuodaan ne sensorit ja kamerat ja palvelut?

Johanna Ylipulli [00:18:37]: Ehkä se teknologiakeskeisin virtaus tuossa älykaupunkiajattelussa ei paljoa korosta mitään kaupunkilaisten osallistumista. Että se ajatus on, että kun näitä teknologioita vain ympäröidään mahdollisimman paljon sinne kaupunkitilaan, ja kerätään sitä dataa mahdollisimman paljon, niin se jollain tavalla automaattisesti tuottaa hyvää kaikille. Ettei siinä oikeastaan tarvitse enää sitten kysyä mitään niiltä ihmisiltä.

Risto Sarvas [00:19:05]: Suht kätevää.

Johanna Ylipulli [00:19:07]: Eikö, eikö. Kuulostaa suht kätevältä. Ja siis kyllähän tuo on sellainen ajatus, joka on jollain tavalla varmasti myös suht helppo myydä. Että hei, teillä on ongelmia, meillä on tällainen todella kätevä ratkaisu. Tässä olisi näitä sensoreita, pistäkää näitä vain joka paikkaan.

Risto Sarvas [00:19:24]: Ei tarvitse enää äänestää kunnallisvaaleissa, koska me tiedämme ketä äänestäisit.

Johanna Ylipulli [00:19:28]: Niin. Kyllähän siinä pahimmillaan mennään suht dystooppiseenkin kuvioon. Sitten jos mietimme taas tällaista toisenlaista älykaupunkiajattelua, mitä nyt pyöritellään tuolla yhteiskuntatieteellisessä älykaupunkitutkimuksessa. Mitä itsekkin edustan. Niin siellä sitten koko ajan pyritään tuomaan esille, että teknologioita pitäisi käyttää myös tällaiseen ihmisten osallistamiseen. Ja demokraattiseen päätöksentekoon. Ottaa se puoli huomioon, miten näiden teknologioiden avulla voidaan saada useamman kaupunkilaisen ääni kuuluviin.

[musiikkia 00:20:09]

Risto Sarvas [00:20:23]: Sinä olet tutkimuksessasi erityisesti pääkaupunkiseudun kaupunkeja tutkinut ja haastatellut. Niin miltä se sinun vinkkelistäsi näyttää? Että miten nämä kaupungit tässä tasapainottelee? On kaupallista palveluntarjoajaa, on kansalaisia, on kaupunki hallintoyksikkönä, on tutkijoita. Miten se päätöksenteko siellä sujuu ja näyttäytyy? Tai ehkä jopa ne visiot siitä, että mihin olemme menossa.

Johanna Ylipulli [00:20:48]: Joo. Olen haastatellut hiljattain Helsingin ja Espoon digitalisaatiosta ja osittain myös älykaupunkikehityksestä vastaavia henkilöitä. Se olikin erittäin mielenkiintoinen haastattelukierros kyllä. Koska siinä kävi ilmi, että itse asiassa

näissä kaupungeissa puhutaan mieluummin tällaisesta kaupunkien digitalisaatiosta kuin älykaupunkikehityksestä. Eli tietyllä tavalla tähän älykaupunkiin oli jo tarttunut ehkä vastenmielinen, epädemokraattinen maku. Sitä ei niin paljoa haluttu korostaa. Ja se juuri nähtiin pääsääntöisesti todella teknologiakeskeisenä tapana tehdä parempaa kaupunkia tai pyrkiä tekemään parempaa kaupunkia. Ja sitten tämä kaupunkien digitalisaatio, josta nämä kaksi Suomen suurinta kaupunkia mieluummin puhuu, niin se taas viittaa siihen, että kun kaupungilla Suomessa itse asiassa on jo, ilman mitään kaupunkitilaan istutettua erillistä infrastruktuuria, valtavat määrät hallussaan dataa kaupunkilaisista. Koska Suomessa, sattuneesta syystä, kaupungit ovat hyvin keskeisiä julkisten palveluiden tuottajia. Tätä dataa voitaisiin hyödyntää jollain tavalla, että voitaisiin tuottaa proaktiivisesti parempia palveluja kaupunkilaisille. Ja sitten että sitä voitaisiin myös hyödyntää päätöksenteossa. Tämä oli ehkä se keskeisin, mikä tarttui niistä haastatteluista mukaan. Ja jos miettii tuota data-asiaa, niin Suomessa nämä suurimmat kaupungit ovat myöskin sitoutuneet MyData -periaatteisiin. Joka tarkoittaa sitä, että kaupunkilaisella pitää olla oikeudet omaan dataansa. Ja sitä dataa täytyy käyttää reilusti ja se ihmisten luottamus siihen, että miten sitä dataa hyödynnetään, pitää säilyttää. Ja siihen sitten liittyy läpinäkyvyyden ynnä muun periaatteita. Että itse asiassa Suomessa ollaan näissä asioissa suht edistyksellisiä.

Risto Sarvas [00:23:19]: Olin juuri kysymässä sitä, että miltä tämä näyttää muun maailman vinkkelistä. Ehkä meille tuo kuulostaa jopa kotoisan tylsältä. Joo joo, luottamusta, joo joo, kunnallisvaalit. Mutta miten siellä globaalilla älykaupunkitutkimuskentällä tai muuten, mitä näet siellä?

Johanna Ylipulli [00:23:37]: Nimenomaan siihen peilattuna tämä on huikean edistyksellistä kyllä. Ja tietenkin tässä on taustalla toinen meille todella tylsä ja itsestään selvä aihe, pohjoismainen hyvinvointivaltio. Miten täällä on totuttu asioita hoitamaan, ja miten meidän yhteiskuntamme on järjestetty. Ja näen siinä erittäin suuria mahdollisuuksia. Jos jonkinlainen älykaupunkiajattelu juurrutetaan tällaiseen maaperään, ja sen älykaupungin kehittämisessä noudatetaan tiettyjä pohjoismaisen hyvinvointivaltion periaatteita. Niin siitä voi syntyä jotain todella mielenkiintoista. Joka on suht kaukana sellaisesta teknologiakeskeisestä sensorikaupungista.

Risto Sarvas [00:24:35]: Voitko sanoa, mikä on sinun näkökulmasi. Älykaupungit, ovatko ne hyvä vai huono asia? Vai miten siihen kysymykseen voi vastata? Mikä se tulevaisuus on, mihin suuntaan sitä pitäisi viedä?

Johanna Ylipulli [00:24:46]: Niin. Tutkijana en ajattele että se olisi hyvä tai huono asia. Se on asia. Koska se on olemassa oleva ilmiö, joka on jo tällä hetkellä, varsinkin globaalissa mittakaavassa, valtavan vaikutusvaltainen. Joka vaikuttaa erittäin isoon määrään ihmisiä tuolla maailmalla, kun kaupunkeja kehitetään tämän agendan pohjalta. Sitä ei voi vain sivuuttaa. Että tämä on aivan huono idea, tehdään jotain muuta, jotain parempaa. Vaan enemmänkin kääntää sen asian pääläelleen, että miten tämän voisi tehdä aivan toisin. Ja jopa yrittää miettiä sellaista uudenlaista paradigmaa siihen älykaupunkien suunnitteluun. Mistä tietysti pääsemme sitten minun tämän hetkisen akatemitutkijan hankkeeseeni, jossa yhtenä päätavoitteena on jopa uuden älykaupunkiparadigman, tai sen mahdollisuuden, pohtiminen.

Risto Sarvas [00:25:48]: Miltä sellainen paradigma näyttää, jos se aivan valmis ei vielä ole?

Johanna Ylipulli [00:25:53]: Ei se aivan valmis ole, jos hanke alkoi syyskuussa, ja kestää viisi vuotta. Ei ole vielä paradigmaa tässä.

Risto Sarvas [00:26:02]: Mutta kuten koulun savenvalantaprojektissa, niin onko siitä tulossa kukko, pilli, vai tuhkakuppi? Mitä uskallat sanoa?

Johanna Ylipulli [00:26:12]: Jotain mielenkiintoista siitä on takuulla tulossa. Mutta en oikein vielä aivan hirveästi uskalla sanoa mitään muuta, kuin että kyllä ehdottomasti tämän pohjoismaisen aspektin aion pitää mukana. En itsekään ajatellut aikaisemmin, että siinä olisi paljoa jutun juurta. Mutta tässä on aivan viime aikoina käynyt ilmi, kun näitä omia ajatuksiaan on heijastellut tuonne kansainvälisempiin piireihin, että miten uniikki tämä systeemi meillä täällä Pohjoismaissa ja Suomessa on. Ja miten myöskin valtavan paljon hyvää tässä on, verrattuna moneen muuhun järjestelmään. Eihän tämä täydellinen missään nimessä ole, mutta ainahan se on niin, että kun asioita katsoo läheltä, niin niissä alkaa nähdä virheitä ja on hyvin helppo valittaa että tuokin asia on huonosti, ja miksi nämä verot. Kamalaa paskaa kaikki. Mutta sitten kun sitä heijastelee niihin järjestelmiin mitä tuolla maailmalla on, ja se alkaakin näyttäytyä jossain määrin jopa utopistiselta. Herranen aika, miten meillä voi olla tällainen järjestelmä, missä on näin vahva esimerkiksi luottamus julkisiin toimijoihin. Se luottamus, vaikka se meille todellakin on sellainen itsestään selvä ja jopa tylsä termi, niin se on suht uniikkia, että olemme saavuttaneet sellaisen pisteen.

Risto Sarvas [00:27:40]: On. Tekee mieli sanoa terveiset kaikille harmaille ja tylsille kaupunkiviskaaleille. Olette uniikkeja, ja arvostamme teitä oikeasti.

Johanna Ylipulli [00:27:52]: Kyllä. Juuri näin.

[musiikkia 00:27:54]

Risto Sarvas [00:28:04]: Meillä on aina tässä lopussa pikainen swipe-osio. Tieteellä vai fiiliksellä. Sanon sinulla sanan, ja sinulla on kaksi vaihtoehtoa. Sinun pitää valita kumman otat. Suunnistaminen. Paperikartta vai karttasovellus.

Johanna Ylipulli [00:28:23]: Paperikartta.

Risto Sarvas [00:28:25]: Kaupunki. Ihmisten yhteisö vai yksilöiden palvelualusta.

Johanna Ylipulli [00:28:29]: Ihmisten yhteisö.

Risto Sarvas [00:28:31]: Insinööritieteet. Poliitiikkaa vai bisnestä.

Johanna Ylipulli [00:28:37]: Nyt on vaikea.

Risto Sarvas [00:28:40]: En väittänyt että nämä helppoja olisivat.

Johanna Ylipulli [00:28:43]: Bisnestä.

Risto Sarvas [00:28:45]: Jos tuo oli vaikea, niin nyt tulee viimeinen. Kulttuuriantropologian tulevaisuus. Bisnes vai tietotekniikka.

Johanna Ylipulli [00:28:53]: Kyllä se on se bisnes.

Risto Sarvas [00:28:56]: Hyvä. Tässä osiossa ei tarvitse perustella.

Johanna Ylipulli [00:28:59]: Aikamoisia.

Risto Sarvas [00:29:03]: Sitten vielä lopuksi. Populaarikulttuurinurkka. Ja olemme aina vierailijaa pyytäneet valitsemaan jokin fiktiivinen hahmo. Pohtimaan, että millaisen sovelluksen rakentaisit hänelle hänen ongelmiinsa. Minkä hahmon olet valinnut, ja millainen tekninen härpäke hänelle pitäisi tehdä?

Johanna Ylipulli [00:29:23]: No olen valinnut Buffy Vampyyrintappajan. Hänelle pitäisi tehdä tietysti sellainen vampyyrin paikannus -sovellus. Aloin vain miettimään, että koska Buffy Vampyyrintappaja vaikutti 90-luvulla, jolloin älypuhelimia ei vielä ollut olemassa. Niin se hieman vesittää tämän ideani. Mutta ehkä se voisi toimia jollain muullakin alustalla.

Risto Sarvas [00:29:45]: Miten sitten, palatakseni tähän demokratiakysymykseen. Olisiko tämä sitten kuitenkin tasa-arvoinen, esimerkiksi niiden vampyyrien suhteen, tämä sovellus? Eikö tämä olisi hieman epätasa-arvoinen heidän elämänsä kannalta?

Johanna Ylipulli [00:29:57]: Niin. Olisihan se tietysti. Mutta tietenkin se maailma on sellainen, missä hyvät on hyviä ja pahat pahoja. Ja pahat pitää eliminoida. Ei se siinä mielessä.

Risto Sarvas [00:30:11]: Se ei ole pohjoismainen hyvinvointiyhteiskunta.

Johanna Ylipulli [00:30:13]: Se ei ole pohjoismainen hyvinvointiyhteiskunta. Eli emme nyt ajattele vampyyrien hyvinvointia tässä tapauksessa.

Risto Sarvas [00:30:24]: Lopuksi vielä, kiitos Johanna Ylipulli.

Johanna Ylipulli [00:30:27]: Kiitos.

[musiikkia 00:30:28]

Risto Sarvas [00:30:35]: Kuuntelit Kahvikset Näppikselle -podcastia. Löydät lisää jaksoja Aallon verkkosivuilta sekä podcast-palveluista, kuten Apple podcastista ja Spotifysta. Jos sinulla heräsi kiinnostus, miten tietotekniikkakaupungit, tietotekniikka, tai muu elämä nivoutuvat toisiinsa, niin kuuntele tätä podcastia.

[00:30:55] Tämän sarjan on tuottanut Jaksomedia.

[musiikkia 00:30:56]

[äänite päättyy]